

Jaarverslag Commissie van Toezicht

Penitentiaire Inrichting Almelo

2025

Inhoud

1. Inleiding/Voorwoord	3
2. Commissie van Toezicht penitentiaire inrichting Almelo	3
2.1. Leden	3
2.2. Vergaderingen en andere relevante overleggen	3
2.3. Deskundigheidsbevordering	4
3. De toezichthoudende taak	5
3.1. Werkwijze toezichthoudende taak	5
3.1.1. Contacten met Gedeco	5
3.1.2. Medische dienst	5
3.2. Specifiek aandachtspunt voor 2025; Uitvoering dagprogramma	6
3.3. Overige aandachtspunten in het verslagjaar	6
4. De bemiddelingstaak	7
5. De rechtsprekende taak	8
5.1. De werkwijze en werkzaamheden van de beklagcommissie	8
5.2. Bijzondere klachten	10
6. De adviestaak	12
6.1. Sociale veiligheid	12
6.2. Afgegeven adviezen, aandachtspunten en bijzondere gebeurtenissen	12
7. Algemene conclusie	13
8. Bijlagen	14
<i>Totaaloverzicht</i>	14
<i>Managementoverzicht</i>	14

1. Inleiding/Voorwoord

Dit is het jaarverslag van de Commissie van Toezicht van de penitentiaire inrichting Almelo, De Karelskamp. Dit jaarverslag geeft een indruk en overzicht van de werkzaamheden in het kader van de toezichthoudende en adviserende taak van de Commissie van Toezicht in het jaar 2025.

De Commissie van Toezicht ziet op 2025 terug als een jaar waarin door de goede verstandhouding met en de welwillende medewerking van de directie van de inrichting de Commissie haar werkzaamheden naar behoren heeft kunnen uitvoeren.

2. Commissie van Toezicht penitentiaire inrichting Almelo

2.1. Leden

De samenstelling van de Commissie van Toezicht voldoet aan de vereisten zoals gesteld in artikel 11 van de Penitentiaire maatregel. Alle in dat artikel genoemde beroepsgroepen zijn gedurende het gehele jaar 2025 in de Commissie van Toezicht vertegenwoordigd geweest.

Schematisch overzicht van de Commissie van Toezicht van de P.I. Almelo 2025:

Rol	Benoemd per
<i>Voorzitter</i> Een met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht	1 juni 2018
Leden	
Gedragsdeskundige	1 juni 2018
Een deskundige op het gebied van veiligheid en crisismanagement	3 december 2019
Een met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht <i>Voorzitter beklagcommissie</i>	1 juni 2020
Advocaat	1 januari 2022
Officier van Justitie	1 januari 2022
Medicus	1 maart 2022
Een met rechtspraak belast lid van de rechterlijke macht <i>Voorzitter beklagcommissie</i>	1 november 2024
Ambtelijk secretaris	1 april 2023
	1 april 2023
	17 maart 2025

De administratieve werkzaamheden ten behoeve van de Commissie van Toezicht zijn verricht door medewerkers van de administratie van het team strafrecht van de rechtbank Overijssel, locatie Zwolle.

In 2025 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de samenstelling van de Commissie van Toezicht wat betreft de leden. Met ingang van 17 maart 2025 is er een nieuwe ambtelijk secretaris aangesteld.

2.2. Vergaderingen en andere relevante overleggen

De Commissie van Toezicht en de directie van de penitentiaire inrichting zijn in 2025 elf keer in vergadering bij elkaar gekomen. De vergadering werd iedere keer voorgezeten door de voorzitter van de Commissie. De leden waren in overwegende mate bij de vergaderingen aanwezig. De directie van de penitentiaire inrichting was tijdens de vergaderingen telkens vertegenwoordigd door een plaatsvervangend directeur en/of de juridisch medewerker. In 2025 was de onderlinge samenwerking binnen de Commissie van Toezicht – evenals in de voorafgaande jaren – zonder meer goed. Hetzelfde geldt voor de samenwerking met de directie. De informatievoorziening door de directie was toereikend. Van de vergaderingen zijn door de secretaris notulen opgemaakt en vastgesteld. In de maand augustus is vanwege het zomerreces geen vergadering gehouden.

Tot de vaste agendapunten van de vergaderingen van de Commissie van Toezicht met de directie behoren onder meer:

1. de opening;
2. de ingekomen stukken en de mededelingen van de commissie;
3. de notulen van de vorige vergadering;
4. de mededelingen van de directie;
5. de verslagen van de maandcommissaris;
6. de verslagen van de beklagcommissie en bespreking beklagzaken;
7. de rondvraag;
8. de sluiting.

Aansluitend op de vergadering met de directie heeft de Commissie van Toezicht buiten aanwezigheid van de directie verder vergaderd. Daarbij is onder meer – als vast agendapunt – besproken:

- de notulen van de vorige vergadering;
- terugkoppeling van de belangrijkste onderwerpen die in de afgelopen vergadering van de Kerngroep Commissies van Toezicht aan de orde zijn geweest.

De Commissie van Toezicht heeft zich tijdens de vergaderingen met de directie onder meer laten informeren over:

- het functioneren van de inrichting en haar populatie, en het ziekteverzuim onder de medewerkers,
- de selectie en werving van nieuwe medewerkers;
- de plaatsingen in afzondering (isoleercel) van gedetineerden en de bijzonderheden hierbij;
- nieuwe activiteiten voor gedetineerden en georganiseerde evenementen voor gedetineerden;
- het arbeidsreglement;
- de storings bij Telio;
- de bezettingsgraad in de inrichting;
- de getroffen maatregelen tegen de spice-problematiek;
- bijzondere voorvallen binnen de inrichting (waaronder een geval van suïcide door een gedetineerde);
- de spreekuren georganiseerd door het UWV;
- het onder de aandacht brengen van de landelijke verkiezingen bij de gedetineerden;
- de maatregelen die DJI neemt om de krapte in de capaciteit bij gevangenis aan te pakken;
- het tijdelijk opvangen van adolescenten vanaf 15 mei 2024 op de A-afdeling (speciaal daarvoor ingerichte Huis van Bewaring) in opdracht van de Minister voor Rechtsbescherming en het voortbestaan daarvan;
- spitacties in de inrichting door de Landelijke Bijzondere Bijstandseenheid (LBB);
- de workshops die aan personeel zijn aangeboden in het kader van ontwikkeling;
- levering van de buitenwinkel aan gedetineerden;
- de activiteiten voor gedetineerden, onder meer verschillende workshops en een sporttoernooi;
- de ontwikkelingen in het Huis van Herstel en BBA;
- de ontwikkelingen ten aanzien van de Fabriek en de winkel;
- tussentijdse wijzigingen in de Huisregels;
- het verloop van de open dag voor familie van personeel;
- overige gedetineerenzaken, die bij de Commissie tijdens beklagzittingen of optreden als maandcommissaris aan de orde zijn gekomen.

2.3. Deskundigheidsbevordering

In het kader van deskundigheidsbevordering heeft de Commissie van Toezicht in 2025 diverse initiatieven ondernomen.

Zo hebben een aantal casemanagers van de inrichting voorafgaand aan één van de vergaderingen een presentatie verzorgd over hun werkzaamheden en rol binnen de inrichting. Deze toelichting heeft bijgedragen aan een beter inzicht in hun taken en verantwoordelijkheden, waardoor de leden van de Commissie van Toezicht beter in staat zijn om ingediende klachten te duiden.

Daarnaast hebben meerdere leden deelgenomen aan de landelijke themadag die door de kerngroep werd georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst was er gelegenheid om kennis te nemen van actuele ontwikkelingen, waren er diverse sprekers en konden ervaringen uitgewisseld worden met leden van andere commissies en ketenpartners (RSJ, NOM, Inspectie, etc.).

Eén van de leden heeft daarnaast een training gevolgd over sociale veiligheid. Deze training werd als zeer waardevol ervaren, mede doordat het ook de gelegenheid bood om collega's van andere Commissies van Toezicht te ontmoeten.

Verder heeft de secretaris de jaarlijkse landelijke bijeenkomst voor secretarissen bijgewoond. Ook hier werden uiteenlopende onderwerpen behandeld en werden ervaringen uitgewisseld. Daarnaast volgde zij een cursus over de Penitentiaire Beginselenwet.

Tot slot heeft de voorzitter deelgenomen aan de voorzittersvergaderingen.

3. De toezichthoudende taak

3.1. Werkwijze toezichthoudende taak

De maandcommissaris van de Commissie van Toezicht bezoekt in principe elke woensdag de inrichting. Vanaf medio 2025 is afgesproken dat na afloop van ieder maandcommissariaat, indien de beschikbare tijd dit toelaat, een afdeling wordt bezocht door de maandcommissaris. Met deze structurele werkwijze beoogt de Commissie van Toezicht haar zichtbaarheid binnen de inrichting te vergroten en de toegankelijkheid voor gedetineerden verder te verbeteren. Dit draagt bij aan een laagdrempeliger contact en een beter beeld van de dagelijkse praktijk binnen de inrichting.

In het rooster voor het maandcommissariaat is aangegeven welke afdeling de maandcommissaris in de betreffende week bezoekt. Deze planning is flexibel. Bij signalen over klachten op andere afdelingen wordt verwacht dat de maandcommissaris daar naar toe gaat. Tijdens deze bezoeken wordt van de maandcommissaris niet alleen verwacht dat zij observeren, maar dat zij ook actief contact leggen met zowel gedetineerden als met personeel. Daarnaast is het waardevol dat de maandcommissaris ook andere disciplines bezoekt, zoals de arbeidszaal, de BAD-afdeling, de sport, de medische dienst en de bezoekerimte. Bij bijzondere bevindingen kan de maandcommissaris een verslag opmaken zodat het wordt toegevoegd aan de vergaderstukken. Daarnaast is het mogelijk om belangrijke punten mondeling tijdens de vergadering toe te lichten. Tot slot brengt de maandcommissaris een bezoek aan de gedetineerden die zich in de isoleercel bevinden.

3.1.1. Contacten met Gedeco

De Gedeco van de inrichting vergadert elke maand. Om de maand is hier dan ook een directielid bij aanwezig. In geval van bijzonderheden kan het voorkomen dat er vaker wordt vergaderd en daarnaast kunnen de leden van de Gedeco op eigen initiatief elkaar opzoeken. In het afgelopen jaar hebben ook enkele leden van de Commissie van Toezicht deelgenomen aan een dergelijke bijeenkomst om inzicht te krijgen in de werkwijze van de Gedeco en de zichtbaarheid te vergroten.

Daarnaast vergadert de Commissie van Toezicht twee keer per jaar met de Gedeco, zonder dat de directie daarbij aanwezig is. Bij deze bijeenkomsten zijn steeds de voorzitter van de Commissie, een ander lid en de secretaris aanwezig. Tijdens het afgelopen jaar is onder meer besproken hoeveel tijd de Gedeco-leden kunnen besteden aan hun functie, evenals het onderwerp sociale veiligheid binnen de inrichting. De besproken onderwerpen worden eerst binnen de Commissie van Toezicht besproken, waarna zij vervolgens onder de aandacht van de directie worden gebracht.

3.1.2. Medische dienst

Algemeen

Uit de gegevens over klachten bij de medische dienst blijkt dat het aantal klachten in 2025 is toegenomen ten opzichte van 2024. In een aantal gevallen zijn klachten doorverwezen naar een medisch adviseur of naar de RSJ. Daarnaast zijn er situaties geweest waarin bemiddeling niet mogelijk was, bijvoorbeeld als gevolg van ontslag of overplaatsing.

Medische klachten

Klachten medische dienst	2023	2024	2025
Aantal klachten	34	22	41
Bemiddeld door hoofd medische dienst	19	-	29
Doorgezet naar medisch adviseur	1	-	12
Doorgezet naar RSJ			2
RSJ gegrond			
RSJ ongegrond			
Niet bemiddeld vanwege ontslag / overplaatsing	10	13	

3.2. Specifiek aandachtspunt voor 2025; Uitvoering dagprogramma

Binnen de inrichting hebben enkele keren bijzondere activiteiten plaatsgevonden, die invloed hebben gehad op het dagprogramma.

Op 30 september 2025 was de P.I. Almelo gastheer van het jaarlijkse Exodusconcert, georganiseerd door diverse partners. Er werd een optreden verzorgd in de sportzaal door de zanger Django Wagner. Ongeveer 50 gedetineerden van de afdelingen B, D en E zijn hierbij aanwezig geweest. Vanwege organisatorische en veiligheidsredenen werd het dagprogramma die middag stilgelegd, behalve voor het luchten en het bezoek.

Op zaterdag 1 november 2025 vond de open dag plaats, waardoor het programma om 14.30 uur werd stilgelegd. Gedetineerden werden hierover geïnformeerd en kregen ter compensatie een snack en een drankje.

De Commissie van Toezicht is over deze gebeurtenissen geïnformeerd tijdens de maandelijkse vergadering. Tijdens het maandcommissariaat en de beklagzittingen zijn geen noemenswaardige signalen of klachten van gedetineerden hierover ontvangen.

3.3. Overige aandachtspunten in het verslagjaar

Tijdens de gesprekken van de maandcommissarissen met gedetineerden en uit de klachtafhandeling door de beklagcommissie is een aantal onderwerpen naar voren gekomen waarover de Commissie van Toezicht nadere toelichting heeft verzocht aan directie. In het verslagjaar 2025 zijn de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- klachten over de inrichtingswinkel;
- uitvoering van het arbeidsreglement;
- het ontbreken van een eenduidig beleid rondom het op bezoek hebben van kinderen tijdens de bezoeksmomenten;
- klachten over mentoren en casemanagers;
- de toegankelijkheid voor gedetineerden om de huisregels in te zien;
- het proces rondom het terugboeken van geld naar de rekening van een gedetineerde
- de wens van de leden van de Gedeco om meer tijd voor hun werkzaamheden te krijgen.

Tot slot is de verlenging van de opdracht om jongvolwassenen op de A-afdeling op te vangen en het voortbestaan van het Huis van Herstel regelmatig onderwerp van gesprek met de directie geweest.

De A-afdeling

De Commissie van Toezicht is in 2024 geïnformeerd over de opdracht die de P.I. Almelo van de Minister voor Rechtsbescherming en vanuit DJI had gekregen om een afdeling voor 24 jongvolwassenen in te richten, vanwege capaciteitsproblemen in de justitiële jeugdinrichtingen (hierna JJI). Dit is gerealiseerd vanaf 15 mei 2024. Het betrof een tijdelijke noodmaatregel totdat de capaciteit van de JJI's weer op sterkte zou en de verwachting was dat de jongvolwassenen in ieder geval tot en met de zomer van 2025 op de A-afdeling zouden worden opgevangen. In december 2025 is de Commissie van Toezicht geïnformeerd dat de opdracht verlengd wordt tot en met eind 2026. De situatie op de A-afdeling blijft daardoor een vast agendapunt op de vergaderingen met de directie.

Het Huis van Herstel

Ook in het verslagjaar 2025 heeft de Commissie van Toezicht zich laten informeren over de ontwikkelingen in het Huis van Herstel.

Het Huis van Herstel is een partnerschap van de inrichting, de drie reclasseringsorganisaties en de veertien Twentse gemeenten. Hierbij wordt samengewerkt met een grote diversiteit aan netwerkpartners, zoals zorgorganisaties, woningcorporaties en vrijwilligersorganisaties. Het betreft een kleinschalige voorziening waar tijdig en integraal, door diverse lokale en regionale (gespecialiseerde) organisaties, samen met de gedetineerde wordt gewerkt aan de multi-problematiek. De inrichting biedt gedetineerden met multi-problematiek intensieve begeleiding gericht op alle lagen van herstel en gericht op succesvolle resocialisatie bij uitstroom. Dit gebeurt op maat en waar mogelijk gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid.

Voor plaatsing in het Huis van Herstel komen uitsluitend gedetineerden uit de regio Twente in aanmerking, omdat de gedetineerden moeten uitstromen naar één van de veertien Twentse gemeenten waarmee wordt samengewerkt.

Medio 2025 is bekend geworden dat het Huis van Herstel een vervolg krijgt. De veertien Twentse gemeenten hebben gezamenlijk financiële middelen beschikbaar gesteld om het Huis van Herstel tot ten minste 2028 voort te zetten.

Uit een impactonderzoek in 2024 blijkt dat het Huis van Herstel bijdraagt aan het verminderen van recidive door het versterken van beschermende factoren bij deelnemers. Deelnemers tonen meer zelfvertrouwen, motivatie en

inzicht in eigen gedrag, wat leidt tot minder overlast na detentie. Ook praktische verbeteringen in huisvesting, financiën en dagbesteding zijn zichtbaar. Onderzoek van Hogeschool Rotterdam bevestigt dat re-integratiedoelen worden gehaald, waardoor de kans op terugval wordt verkleint. Daarnaast zijn de maatschappelijke opbrengsten bijna dubbel zo hoog als de kosten.

4. De bemiddelingstaak

De leden van de Commissie van Toezicht hebben aan de hand van een vastgesteld rooster, bij toerbeurt, als maandcommissaris opgetreden in de inrichting. De voorzitters van de beklagcommissie zijn vrijgesteld van het maandcommissariaat, teneinde de bemiddelings- en de rechtspraakfunctie van de Commissie van Toezicht uitdrukkelijk van elkaar te onderscheiden (mede vanwege artikel 62 lid 1 tweede volzin Pbw) en vanwege de werklast die het voorzitterschap (en het maandcommissariaat) met zich meebrengt.

De maandcommissarissen hebben de inrichting in 2025 gemiddeld één keer per week bezocht om bemiddelingsgesprekken te voeren en sprekersbriefjes af te handelen.

De dienstdoende maandcommissaris heeft over de door de gedetineerden naar voren gebrachte grieven en klachten telkens zoveel als mogelijk nadere informatie ontvangen van een lid van de directie en/of de juridisch medewerker, of de klacht met één van hen besproken. Dit leidde tot een goed inzicht in de gepresenteerde problematiek.

De bemiddelende rol van de maandcommissaris heeft zeker effect gehad, zoals blijkt uit de cijfers. Soms was het bieden van een luisterend oor al voldoende voor de betreffende gedetineerde, soms kon volstaan worden met het doorgeven aan de directie van een bepaald signaal van de gedetineerde (zoals bijvoorbeeld over de bejegening van gedetineerden door PIW-ers) en soms was de interventie van de maandcommissaris voldoende om tot een vergelijk tussen de gedetineerde en de directie te komen. Natuurlijk zijn niet alle bemiddelingsgesprekken succesvol geweest; in die gevallen is de betreffende klacht doorgezet naar de beklagcommissie.

De maandcommissaris heeft van elk bemiddelingsgesprek een schriftelijk verslag gemaakt, dat zo spoedig mogelijk aan de betreffende gedetineerde en de directie is toegezonden. Deze verslagen zijn telkens tijdens de eerstvolgende vergadering van de Commissie van Toezicht besproken met de leden en de directie. De sprekersbriefjes worden niet met de directie gedeeld.

De maandcommissarissen kregen met enige regelmaat grieven en klachten te behandelen over:

- het aantal minuten luchten;
- het voor een langere tijd op de wachtlijst staan voor de arbeid;
- bejegening door PIW-ers;
- niet leveren van door de gedetineerde bestelde boodschappen;
- de wijze waarop met voor gedetineerden bestemde post is omgegaan;
- eigendommen die zijn kwijtgeraakt;
- afschrijvingen van de rekening-courant
- geen of een tekort aan recreatie en/of arbeid;
- verzorging (divers).

In het verslagjaar 2025 zijn na bemiddeling door de maandcommissaris 118 grieven en klachten ingetrokken of niet doorgezet naar de beklagcommissie. Dit komt neer op 28,1% van het totaal aantal ontvangen klachten en grieven (420). In 2024 was dit percentage met 28%, zodat dit percentage vrijwel gelijk is gebleven.

5. De rechtsprekende taak

5.1. De werkwijze en werkzaamheden van de beklagcommissie

In het verslagjaar 2025 werd de beklagcommissie bij toerbeurt voorgezeten door een van de twee voorzitters.

De beklagcommissie heeft in 2025 22 maal zitting gehouden:

- 11 maal was dat een enkelvoudige zitting waarbij de klachten door de voorzitter van de beklagcommissie zijn afgedaan;
- 11 maal was dat een meervoudige zitting.

Een enkele keer is een gemengde zitting gehouden, waarbij een gedeelte van de klachten enkelvoudig is behandeld (bijvoorbeeld om een klager rogatoir te horen) en een gedeelte meervoudig.

Aan de hand van een rooster zijn telkens twee andere commissieleden lid van de meervoudige beklagcommissie geweest. Bij de enkelvoudige en meervoudige beklagcommissie is ondersteuning geboden door de secretaris. In het merendeel van de zaken is ter zitting mondeling uitspraak gedaan. In uitzonderingsgevallen is op een later moment schriftelijk uitspraak gedaan.

De directie is tijdens de zittingen telkens vertegenwoordigd door een plaatsvervangend vestigingsdirecteur en/of de juridisch medewerker. Meerdere gedetineerden hebben ervoor gekozen zich bij de behandeling van hun beklag te laten bijstaan door een advocaat.

De zittingen hebben telkens in de inrichting plaatsgevonden. De advocaten verschenen voornamelijk fysiek, maar konden in overleg met de Commissie van Toezicht ook telefonisch deelnemen aan de zitting of voorafgaand aan de zitting een schriftelijk standpunt indienen.

In 2025 is in 21 zaken door de klager beroep tegen een beslissing van de beklagcommissie ingediend bij de beroepscommissie van de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ). De directie heeft in 2025 viermaal beroep ingediend bij de beroepscommissie van de RSJ. In geen van deze 25 zaken is door de beroepscommissie uitspraak gedaan. De eerdere uitspraken van de RSJ zijn door de Commissie van Toezicht in de vergadering besproken.

Cijfers:

Aantal beklagzittingen	22
	MK 11
	EK 11
Aantal klachten en grieven:	420
	Klachten 233
	Grieven 187
	Grieven omgezet naar klacht 30
Aantal bezette detentieplaatsen per 1 juli	196
	HvB inkomst 14
	EZV gevangenis 26
	HvB 63
	Gevangenis 64
	HvH / BBA 29

	2022	2023	2024	2025
Totaal ingekomen	504	598	483	420
<i>Grieven</i>	265	254	134	187
<i>Klachten</i>	239	344	349	233
Totaal afgehandeld	531	578	479	460
<i>(Deels) Gegrond</i>	34	32	36	40
<i>Ongegrond</i>	128	154	116	113
<i>Niet-ontvankelijk</i>	57	31	53	45
<i>Onbevoegd</i>	-	4	6	7
<i>Ingetrokken ter zitting</i>	18	6	9	8
<i>Afdoening na rogatoir verzoek</i>	24	35	24	36

Overgedragen	24	27	11	21
Ingetrokken	112	63	89	72
Ingetrokken na bemiddeling MC	40	72	49	15
Grief afgedaan	94	119	86	103

Jaartal	Doorlooptermijnen in dagen								
	Instroom	Uitstroom	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	> 60	% > 60
2022	504	531	28	62	51	70	30	290	54,5%
2023	598	578	33	222	51	31	22	219	37,9%
2024	483	479	49	107	39	38	30	216	44,7%
2025	420	460	84	88	57	45	14	172	37,6%

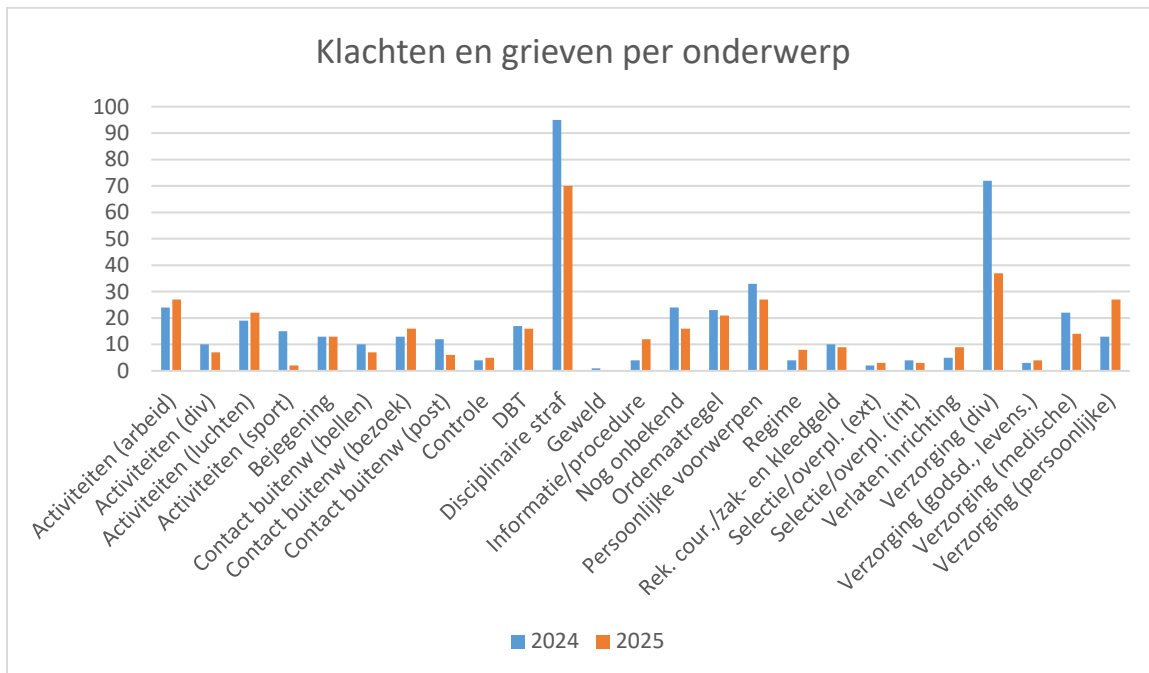
Deze tabellen laten de relevante cijfers zien van de afgelopen jaren. In 2025 is het aantal ingekomen klachten en grieven verder gedaald tot 420, tegenover 483 in 2024 en 598 in 2023. Hiermee zet de dalende trend van de afgelopen jaren door.

Binnen de instroom is een verschuiving zichtbaar. Het aantal klachten is gedaald van 349 in 2024 naar 233 in 2025, terwijl het aantal grieven is toegenomen van 134 naar 187. Daarnaast zijn 30 grieven omgezet in een klacht.

Van de in 2025 afgehandelde zaken is in 40 gevallen sprake geweest van een (gedeeltelijk) gegrondverklaring, wat neerkomt op circa 9% van het totaal. Het merendeel van de zaken is ongegrond verklaard, niet-ontvankelijk bevonden of op andere wijze afgedaan. Een groot deel van de zaken is voortijdig beëindigd door intrekking, al dan niet na bemiddeling.

Ten aanzien van de doorlooptijden is wat betreft het merendeel van de zaken sprake van een verbetering ten opzichte van 2022 en 2024. In 37,6% van de zaken bedroeg de afhandelingsduur meer dan 60 dagen, tegenover 44,7% in 2024 en 54,5% in 2022. Tegelijkertijd is het aantal zaken dat binnen tien dagen is afgehandeld gestegen tot 84, het hoogste aantal van de afgelopen vier jaar.

De gemiddeld doorlooptijd is echter toegenomen naar 93 dagen (tegenover 83 dagen in 2024). Met name de zaken waar een rogatoir verhoor in de 'nieuwe' inrichting dient plaats te vinden, zorgen in toenemende mate voor een stijging van de gemiddelde doorlooptijd. Zo konden het afgelopen jaar meerdere van dergelijke zaken pas na ruim een jaar worden afgedaan (drie klachten zelfs pas na ruim 21 maanden (653 dagen)). De Commissie van Toezicht juicht de inspanningen van de Kerngroep om de mogelijkheden om digitaal te horen (in plaats van een rogatoir verhoor in de 'nieuwe' inrichting) onder de aandacht te (blijven) brengen bij de directeur-generaal van DJI dan ook toe.

Overzicht 2024 en 2025 ingediende klachten, per onderwerp

Het bovenstaande overzicht geeft inzicht in het aantal klachten en grieven per onderwerp over de jaren 2024 en 2025. Opvallend is dat het aantal klachten over disciplinaire straffen en algemene verzorging is afgenomen.

Daarentegen is er een toename te zien bij klachten over persoonlijke verzorging, waaronder voornamelijk klachten over boodschappen zijn geregistreerd. Daarnaast is er ook een lichte stijging in klachten gerelateerd aan arbeid, het luchten van gedetineerden, contact met de buitenwereld (bezoek), en informatie en procedure. Voor de overige onderwerpen is juist sprake van een daling in het aantal klachten en grieven. Al met al laat het beeld vooral een neerwaartse trend zien.

Teneinde het aantal grieven en klachten in perspectief te kunnen plaatsen (niet alleen voor de P.I. Almelo, maar eventueel ook in vergelijking met andere inrichtingen) is nader cijfermatig onderzoek gedaan naar de vraag hoeveel gedetineerden in 2025 één of meerdere grieven en/of klachten hebben ingediend. Daarnaast is op een rij gezet hoeveel besluiten (waarschuwingen, disciplinaire straffen, ordemaatregelen en beslissingen over promotie/degradatie en BZT) er in 2025 door de directie van de inrichting zijn genomen.

	2023	2024	2025
Aantal besluiten gehele jaar	1296	1169	902
Totaal aantal gedetineerden in hele jaar	537	495	528
Aantal gedetineerden beklag	188	170	148
Hoeveel procent gedetineerden beklag	35%	34%	28%

Uit dat onderzoek is gebleken dat in 2025 in totaal **528** personen in de P.I. Almelo gedetineerd zijn geweest. Er zijn met betrekking tot deze personen **902** besluiten genomen. Van alle gedetineerden hebben **148** personen één of meerdere klachten ingediend. Dat is 28%. In vergelijking met voorgaande jaren is dat percentage dus gedaald.

5.2. Bijzondere klachten

Wat betreft bijzondere klachten is noemenswaardig te vermelden dat er in januari 2025 veel klachten werden ingediend over de geleverde boodschappen. De directie gaf aan dat dit het gevolg was van een fout bij het SSC, waardoor geen nieuwe saldolijsten naar de winkel waren gestuurd. De winkel ontving daardoor verouderde en dus lagere saldo's van de gedetineerden, waardoor veel gedetineerden te horen kregen dat zij onvoldoende saldo hadden. Dit bleek geen lokaal probleem, maar trof meerdere inrichtingen, waardoor een nalevering niet mogelijk was.

Eind januari 2025 vond een overleg plaats tussen een afvaardiging van de Commissie van Toezicht, de Gedeco en de directie over de afhandeling van deze klachten. Op voorstel van de Gedeco werd besloten om als compensatie aan alle gedetineerden in februari 2025 een Menu Box van Domino's aan te bieden, op kosten van de inrichting.

Als gevolg daarvan zijn veel klachten ingetrokken. Een aantal gedetineerden wilden hun klacht handhaven en deze zijn op de beklagzitting van 27 mei 2025 behandeld. Deze klachten – gericht tegen afwijzing van het verzoek van de directeur om nalevering van de boodschappen – zijn ongegrond verklaard, omdat de beklagcommissie van oordeel was dat directeur in dit geval de inspanningen had verricht die onder de gegeven omstandigheden redelijkerwijs van hem konden worden gevergd. De directeur had immers contact opgenomen met het SSC en de winkel om de boodschappen alsnog geleverd te krijgen. Dat bleek echter niet mogelijk door de hoeveelheid gedetineerden die het betrof (van in totaal 9 PI's). Niet is gebleken dat de boodschappen voor de klagers noodzakelijk waren, bijvoorbeeld in verband met een specifiek dieet of voedselallergie. De zorgplicht van de directeur ging naar het oordeel van de beklagcommissie in dit geval niet zover dat hij bij een (plaatselijke) supermarkt of anderszins de niet geleverde boodschappen alsnog diende aan te schaffen, omdat het binnen de PI Almelo om meer dan 100 gedetineerden ging, dus in totaal om honderden boodschappen. Daarnaast had de PI op verzoek extra voeding verstrekt als dat noodzakelijk was en zich ingespannen voor een compensatie. Eén gedetineerde heeft tegen deze beslissing beroep ingesteld bij de beroepscommissie van de RSJ.

6. De adviestaak

6.1. Sociale veiligheid

Invulling werkwijze sociale veiligheid

In 2024 heeft DJI een beleidskader, gericht op het tegengaan van racisme en discriminatie in penitentiaire inrichtingen, opgesteld. Dit beleidskader bevat een aantal maatregelen met betrekking tot preventie, meldingen, sancties, nazorg en monitoring. De bedoeling is onder meer dat in iedere Commissie van Toezicht een portefeuillehouder sociale veiligheid wordt aangewezen.

Het beleidskader is tijdens de vergaderingen van de Commissie van Toezicht besproken. Punt van discussie is geweest in hoeverre de onderwerpen racisme, discriminatie en niet-inteiger gedrag in de P.I. Almelo zo'n groot probleem vormen dat zij de benoeming van een portefeuillehouder rechtvaardigen. Uitkomst van de discussie was dat als er uit de gesprekken van de maandcommissaris, tijdens zittingen van de beklagcommissie of anderszins signalen van discriminatie en racisme naar voren komen, deze vervolgens geagendeerd en besproken worden tijdens de vergaderingen met directie. Er is voornamelijk voor gekozen om niet één lid als portefeuillehouder sociale veiligheid aan te wijzen, maar de verantwoording te leggen bij iedere maandcommissaris.

In 2025 is het onderwerp sociale veiligheid opnieuw besproken met de leden van de Gedeco van de P.I. Almelo. Hierbij is hen gevraagd of zij signalen hebben ontvangen van grensoverschrijdend gedrag, zoals discriminatie, racisme, (seksuele) intimidatie, bedreigingen en pesterijen. De voorzitter heeft bij dit overleg benadrukt dat gedetineerden een sprekersbriefje kunnen indienen en vertrouwelijk hun zorgen kunnen bespreken met een maandcommissaris van de Commissie van Toezicht. De uitkomsten van het overleg zijn vervolgens besproken tijdens een vergadering van de Commissie van Toezicht.

Daarnaast heeft de administratie ook dit jaar bijgehouden bij welke klachten en grieven grensoverschrijdend gedrag mogelijk een rol speelt. Doel hiervan is om (meer en cijfermatig) inzicht te krijgen in de mate waarin melding wordt gemaakt van grensoverschrijdend gedrag en hoe daar mee omgegaan wordt binnen de inrichting.

Overzicht meldingen en afhandeling

In het verslagjaar 2025 zijn er 9 klachten en/of grieven ingekomen waarbij (soms zijdelings) melding werd gemaakt van discriminatie, racisme en pesterijen. Deze gevallen zijn grotendeels allemaal met de maandcommissaris en directie besproken, zonder dat dit overigens geleid heeft tot concrete maatregelen.

Alle klachten die de sociale veiligheid raakten zijn besproken in de vergadering met de Commissie van Toezicht. Uit deze klachten en vergadering zijn geen alarmerende signalen naar voren gekomen waarop verdere actie ondernomen moest worden.

Tabel meldingen en afhandeling

Type incident:	Niet ontvankelijk	Ingetrokken na bemiddeling	Beslissing
Onveilig gevoel op afdeling			1 ongegrond
Ongewenste bejegening door personeel	2 niet-ontvankelijk	3 ingetrokken na bemiddeling	
Discriminatie door personeel			1 ongegrond 1 gepland op de beklagzitting in 2026
Machtsmisbruik door personeel			1 ongegrond

6.2. Afgegeven adviezen, aandachtspunten en bijzondere gebeurtenissen

Naar aanleiding van het Gedeco-overleg is met de directie van de inrichting besproken dat er signalen zijn dat gedetineerden mogelijk benadeeld worden wanneer zij een klacht indienen. De directie is van deze signalen op de hoogte, maar kent geen gevallen waarin dit daadwerkelijk aan de orde is geweest. De Commissie van Toezicht blijft deze signalen nauwgezet volgen.

7. Algemene conclusie

De Commissie van Toezicht heeft haar werk ook in het afgelopen jaar 2025 op adequate wijze en in goede harmonie kunnen vervullen. De verstandhouding met de directie van de inrichting is zonder meer goed te noemen en de leden van de Commissie van Toezicht hebben het werk met betrokkenheid en plezier verricht.

De Commissie van Toezicht concludeert dat de P.I. Almelo ook in 2025 zoveel als mogelijk met de ter beschikking staande middelen heeft zorg gedragen voor goede materiële en sociale omstandigheden voor de gedetineerden.

Ook in het verslagjaar 2025 is het beleid binnen de kaders van de penitentiaire wet- en regelgeving uitgevoerd. De Commissie van Toezicht concludeert dit op basis van de aard van de ingediende klachten, op hetgeen in gesprekken met de gedetineerden naar voren is gekomen en op basis van de mededelingen van de directie.

De P.I. Almelo is een kleine, maar kwalitatief goede inrichting, waar regionaliteit, resocialisatie en verwevenheid met de regionale ketenpartners en gemeenten voorop staat. De Commissie van Toezicht wil zich dan ook met volle overtuiging blijven inzetten voor de P.I. Almelo.

Dit jaarverslag werd samengesteld door de secretaris en de voorzitter van de Commissie van Toezicht en is vastgesteld ter vergadering de Commissie van Toezicht op 3 februari 2026.

8. Bijlagen

Totaaloverzicht

Jaar	Doorloop termijnen in dagen								Beslissingen									
	Instroom	Uitstroom	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	>60	(deels) Gegrond	Ongegrond	Overgedragen	Niet-ontvankelijk	Onbevoegd	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan
2021	510	469	30	69	50	54	27	266	20	110	45	105	0	102	17	15	22	60
2022	504	531	28	62	51	70	30	290	34	128	24	57	0	112	40	18	24	94
2023	598	578	33	222	51	31	22	219	32	154	38	66	4	63	72	6	35	119
2024	483	479	49	107	39	38	30	216	36	116	11	53	6	89	49	9	24	86
2025	420	460	84	88	57	45	14	172	40	113	21	45	7	72	15	8	36	103

Managementoverzicht

2025	Beginvoorraad	Instroom	Uitstroom	Doorlooptijden	Gegrond	Ongegrond	Deels gegrond	Overgedragen	Niet-ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Ingetrokken na bemiddeling	eindvoorraad
Kwartaal 1	127	107	77	110	9	30	3	5	14	17	2	3	17	8	126
Kwartaal 2	126	101	118	110	10	29	2	2	13	15	2	10	28	3	109
Kwartaal 3	109	98	87	73	6	11	2	9	8	11	4	5	29	2	120
Kwartaal 4	120	114	147	81	3	43	5	5	10	29	0	18	29	2	87
Totaal	127	420	460	93	28	113	12	21	45	72	8	36	103	15	87